

Advies 'Drie routes naar een valide examenproduct' ligt voor bij minister

De regisseur herziening kwalificatiestructuur mbo heeft het advies over validering van examenproducten aangeboden aan de minister van OCW. Bij de totstandkoming van het advies heeft intensief overleg plaatsgevonden met vertegenwoordigers van het onderwijsveld, het bedrijfsleven, ministerie van OCW/directie MBO, Inspectie van het Onderwijs en examenleveranciers. Zij hebben allen aangegeven zich te kunnen vinden in de hoofdlijn van het advies. Het advies omvat 3 routes die onderwijsinstellingen kunnen bewandelen om te komen tot valide examenproducten voor de herziene kwalificaties. In de komende periode bepaalt OCW op basis van het advies de beleidslijn. Tot die tijd is het uitgebrachte advies nog niet openbaar. Op basis van onze betrokkenheid bij de totstandkoming van het advies kunnen we wel inzicht geven in de hoofdpunten van het advies.

Drie routes om te komen tot een valide examenproduct

Bij het uitwerken van het advies is met de betrokken partijen geconstateerd dat:

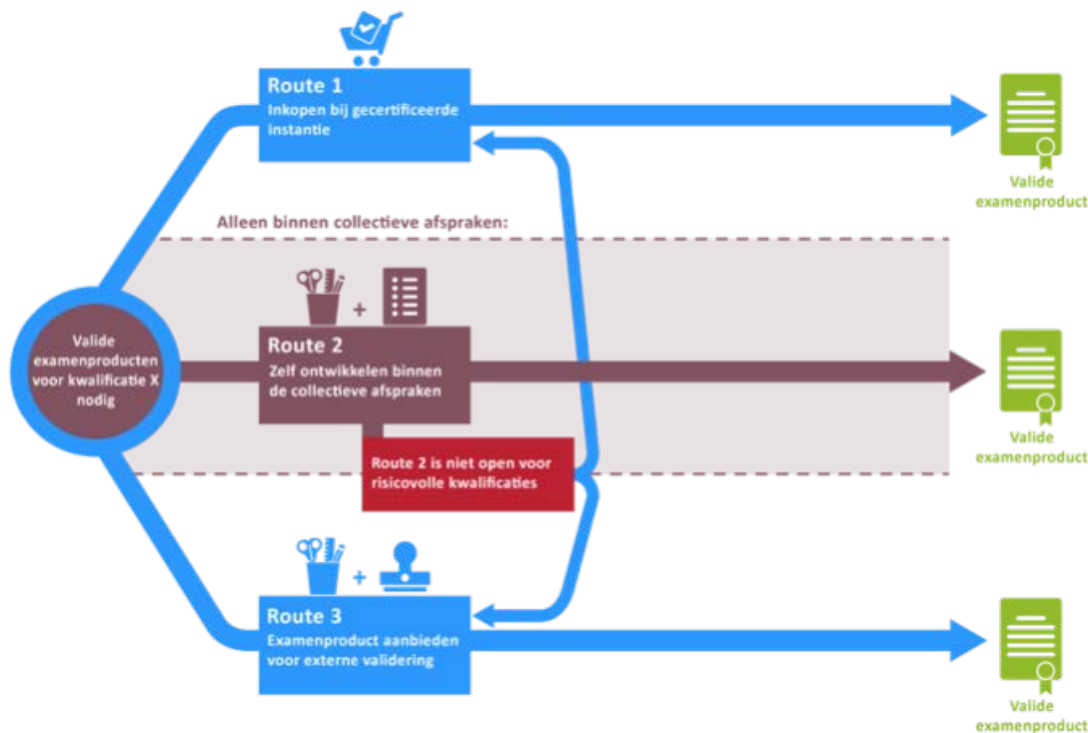
- de sector werkt aan de verbetering van de examenkwaliteit; dit is geconcretiseerd in een eerste set collectieve afspraken gericht op de kwaliteit van examenproducten¹,
- de analyse van de samenhang tussen kwalificaties, additionele informatie en examenproducten waardevolle inzichten oplevert voor de examinering²,
- de rapportages van de Inspectie van het Onderwijs laten zien dat er de laatste jaren sprake is van een positieve ontwikkeling van de kwaliteit van de examenproducten.

Deze constatering hebben geleid tot de conclusie dat voor een evenwichtige oplossing voor de verbetering van de kwaliteitsborging van de examenproducten er naast *inkoop bij een gecertificeerde instantie* of *extern valideren* een derde mogelijkheid om te komen tot een valide examenproduct gewenst is. Deze derde mogelijkheid is gebaseerd op de bereidheid van de sector *collectieve afspraken* te maken.

In het advies zijn er drie oplossingen, routes, uitgewerkt die leiden tot valide examenproducten. Een onderwijsinstelling kan per kwalificatie kiezen welke route of routes ze bewandelt om te komen tot valide examenproducten. Dat kunnen instellingen doen volgens de onderstaande routekaart:

¹ Deze collectieve afspraken zijn een uitwerking van de Examenagenda mbo 2015-2020.

² De kwalificatiedossiers zijn in het kader van de herziening van de kwalificatiestructuur vernieuwd en in sommige gevallen generieker geworden. Hoe kan er dan toch gezorgd worden voor voldoende houvast voor het veld om de gelijkwaardigheid en kwaliteit van de examinering te kunnen borgen? Om hier een antwoord op te formuleren is een initiatief gestart voor het in kaart brengen van de complexiteit van kwalificaties, de beschikbaarheid van servicedocumenten en mogelijkheden voor inkoop van examenproducten, plus analyse van de samenhang.

Eén norm

Om tot 'valide examenproducten' te komen, is het belangrijk dat voor elke route dezelfde kwaliteitscriteria gelden, in de vorm van een eenduidige norm. In het advies is de norm uitgewerkt met eisen: voor het examenproduct, het proces op basis waarvan het product tot stand komt en eisen aan de organisatie die het product realiseert.

Onafhankelijke stichting

In het advies zijn twee organisatiemogelijkheden verkend waarin de norm ondergebracht kan worden; in een onafhankelijke stichting of via de Raad van Accreditatie. Geadviseerd is om het beheer van de norm onder te brengen bij een onafhankelijke stichting. Deze stichting kan tevens zorg dragen voor het selecteren van autoriteiten die instanties kunnen certificeren of valideren ten behoeve van route 1 en 3. Een dergelijke stichting moet op initiatief van de mbo-sector tot stand komen.

Valide examenproduct en inspectietoezicht

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de routes naar een valide examenproduct en het toezicht van de Inspectie van het Onderwijs. De formele taak van de inspectie wijzigt niet met de introductie van de routes. Het toezicht op de kwaliteit van examenproducten is en blijft plaatsvinden aan de hand van examenstandaard 1 (Exameninstrumentarium). De producteisen van de norm die leidt tot een valide exameninstrumentarium is congruent aan de eisen van examenstandaard 1.

Overgangperiode voor volledig invoeren advies, 1 augustus 2016 van start

Het vraagt tijd om op basis van het advies tot de structurele situatie te komen. Daarom wordt gepleit voor een overgangperiode. Dit is nodig, omdat er op 1 augustus 2016 nog geen conform de norm gecertificeerde instanties zijn en zelf ontwikkelde producten nog niet extern kunnen worden gevalideerd. In het advies wordt voorgesteld de overgangperiode per 1 augustus 2016 in te laten gaan. Bij de start van de overgangperiode kunnen route 1 en 2 direct opengesteld worden; daarmee wordt er direct een concrete bijdrage geleverd aan de verdere verbetering van de kwaliteit van de examenproducten. Voor route 1 geldt dan wel: inkopen kan, maar nog niet bij gecertificeerde leveranciers

Hoe verder?

Het advies ligt nu voor bij de minister van OCW. Het ministerie bereidt op dit moment de beleidsreactie op het advies voor, evenals een brief aan de onderwijsinstellingen en examenleveranciers. Onderdeel van het advies is het aanstellen van kwartiermaker die gedurende de overgangperiode de implementatie van het advies ter hand neemt.